

PERIÓDIC SATÍRICA,

SEMPRE SEMANAL I GRATUÏT

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas,
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

VICTORIA PENYA DE AMER.

Esriptora delicada
y poetissa distingida,
tè una fama ben sentada
y s' ha vist mil cops premiada
y ab entussiasme aplaudida.

DESDE FORA

Poblet, 10 de setembre de 1887.

Encara que algunas lleguas lluny de Barcelona y separat de vosaltres, estimats companys de redacció, fins aquí arriban los ecos de certs sucesos ruidosos, retrunyint clara y distintament per aquestas soletats.

Jo us juro per lo que més estimo, que aquestas ruínas, entre las quals me trobo, un día de la pasada senmana tremolavan y corrian perill de desplomarse. Si 'ls antichs reys d' Aragó reposessin encare dintre 'ls sepulcres d' alabastre, baix las voltas esquerdadas de la majestuosa iglesia, de ahont va esventarlos fa ja mitj sigle la ayrada y cega revolució, aquell día á que 'm refereixo, haurían alsat las pesadas llosas y trayent la cada-vérica fas, entre assombrada y solemne, haurían preguntat:

—¿Quín terratrémol es aquest que 's mou tant sobtadament, que fa cruixir las parets macissas, com si la terra volgués entrarse?

Y jo, coneixedor de las ocultas causas de tal desori, los hi hauría respost:

—Dormiu en pau, nobles comptes, que per tal cosa no valia la pena de que vos despertesseu. Aquests crits que retrunyen venen de Barcelona. Son la veu del Conceller en Cap que s' irrita.

—¿Qu' es aixó? diria l'alt en Jacme. ¿Son serrahins que amenassan á la noble ciutat dels comptes?

—Oh, no... estigau tranquil: dels serrahins ja no se 'n canta gall ni gallina. Lo perill no vè dels alarbs, sinó dels *inglesos*.

Ja 'm figuro l' *astorament* del més gran dels monarcas catalans al sentir parlar d' *inglesos*, poble arreconat entre 'ls gels del Nort, quan en lo Mediterrani, la gent del Mitj-día, imposava ab

la forsa de las armas la civilisació cristiana..... ¡Y no 'ls dich palla de la cara que posaria 'l bon monarca al saber quina casta d' *inglesos* son aquestos, que per totas armas presentan un compte, un pagaré, un tros de paper qualsevol, ab lo qual matan á un home, y qui diu á un home diu á una ciutat.

D. Jaume se 'n tornaria al sepulcre, exclamant: —Bah, bah... Si 'us entench que 'm pelin.

Y en veritat hi ha coses que no s' entenen per més que s' expliquin, no ja per la gent de las passadas centurias que al ressucitar de repent, vegessen la transformació radical que ha anat operantse en las lleys, en los usos, en las costums, en tot lo que informa la vida de un poble, sinó pels mateixos que hem nascut y vivim en aquest sigle de progressos y de trampas; pels mateixos que coneixem las personas y 'ls fets de l' época actual; pels mateixos que tenim l' esperit del dia en la massa de las sanchs.

Expliqueume com es possible que després de la célebre sessió, de la saragata Gasull-Rius y Taullet, aquest, últim empunyi encare la vara que simbolisa l' autoritat municipal de la segona capital d' Espanya.

Jo comprench y m' explico qu' en materia d' eleccions se fassan totas las trampas imaginables. Aixó entra ja en las nostras costums, y ademés las trapissondas se verifican á porta tancada, sense que ningú se 'n enteri, pagant tribut al decoro de la hipocresía.

Lo que no m' explico es qu' en plena sessió pública, á la fas de Barcelona, d' Espanya y del mon enter, davant de la representació de la premsa, obligada á pendre acta de tots los successos per entregarlos seguidament als vents de la publicitat, siga possible que un arcalde fassa expulsar del saló de sessions á un regidor qu' en us del seu dret, demani un document que ha de servir de base de discussió, per depurar certs fets y acordar en conseqüencia.

En cap corporació del mon se nega una cosa tant senzilla.

La gloria de respondre tant desafortadament á las legítimas pretensions de un company de corporació estava reservada al per tants conceptes memorable ciudadá benemérit, que ab aquest procedir s' ha fet digne de un' altra lápida, ó al menós de una nova condecoració creada expressament per premiar certs mérits especials.

Vegi 'l Sr. Sagasta si ha arribat l' hora de crear la Real y distingida órdre de D.ª Juana la Loca y de adjudicar la primera placa al celeberrim don Francisco de Paula.

Presidir corporacions municipals tenint sempre al costat mitja dotzena d' agutzils, massers, estafermos ó galifardeus á punt d' expulsar á qui destorba, será, si D. Francisco vol, una cosa molt cómoda; pero verdaderament es també una cosa molt lletja.

Perque no basta atarrullar á un regidor, á so de campana, com no basta tampoch trèuresse'l del davant á fástichs y empentas; es precis contestar á las rahons ab otras rahons; á las impertinencias, si impertinencia hi ha, ab rahons també... La forsa de las majorías no ha de ser altra en tots los cassos, que la rahó.

D' altra manera, y en lo cas concret á que 'm refereixo, Barcelona 's pregunta si es cert que s' ha donat una cantitat considerable á un individu per unas construccions que no valian dos

quartos, segons parer autorisat de personas facultativas cridades á emetre dictámen. Barcelona demana que aquest dictámen se fassa públich. Y en últim cas qui 's veu expulsat del Saló de Cent no es un simple regidor, com lo Sr. Gasull, es Barcelona entera.

L' irritació del arcalde resulta contra-produhent y respon de una manera poch satisfactoria á las preguntas de Barcelona. Perque es condició humana que un home s' irriqui quan se li tiran en cara 'ls seus defectes. Búrlissen del nas estrafet de una persona que li tinga y s' enfadará; diguin geperut á un que tinga gep, y s' incomodará; diguinli geperut á un home sá y dret y 's posará á riure.

Que 'l dictámen que reclama 'l regidor Sr. Gasull ha d' existir, ho fá creure la mateixa exasperació del ciudadá benemérit á penas li reclamava. ¿Quin inconvenient hi havia, donchs, en presentarlo?

Deduhéxintho de la mateixa exasperació.

Fá ja algun temps que al parlarse dels assumptos municipals tothom estarrufa 'l nas.

¿Per qué?

Es que las parets de casa la ciutat que haurían de ser de cristall, son de pedra y no tenen resquici.

Lo Sr. Gasull tractava de fer llum, y á penas va encendre un misto, van apagarli de una bufada.

Es cert que seguidament vá celebrarse sessió secreta, sens dupte per acreditar aquell célebre proverbi castellá: *La ropa sucia se lava en casa.* Es cert també, segons contan, qu' en aquella sessió no vá alsarse una veu, posantse al costat dels drets atropellats de un regidor de Barcelona. Pero tot aixó no satisfá á ningú. Los misteris está bè que vajan á la professó del Dijous Sant; pero en la gestió dels interessos municipals, ni 's poden ni 's deuen admetre.

He vist que á D. Francisco, després de aquesta saragata, li han enviat padrins, com si haguessen de trèure'l de pila.

Traball inútil.

D. Francisco ha dit que no hi sentia d' aquella orella.

Se comprén.

La escriçassada contra 'l Sr. Gasull li va fer com á arcalde. Com á home se 'n ha anat á Olérdula.

Lo ciudadá benemérit recorda aquell célebre personatge del *Castell dels tres dragons*:

«Aixó ho faig com á guerrero.»

Y que quan lo desafiavan, fugia 'l cos y afegia:

«Y aixó ho faig com á cobart.»

P. DEL O.

FALSIFICACIONES.

Ara com ara ja 's falsifica tot.

Desde 'l paper del Estat fins al d' estrassa, desde 'ls bitllets de banch de mil pessetas hasta la miserable moneda de dos céntims, tot ha caygut baix la férula dels falsificadors.

Aixó no es alló de «la igualtat davant de la ley.»

Es la igualtat davant de la trampa.

Lo taberner tira aygua al ví, lo forner barreja cals ab la farina, lo sabater fá botinas de cartró, lo sombrerer los vén com á nous los barrets que vostés han llensat...

—Si no ho fèssim aixís—diuhen—¿cóm podriam marxar?—

Vegin si la rahò pot ser més sòlida y convincent: no més faltaria que 'l públich los paguès ab moneda falsa y tot aniria al pé.

Mès de quatre vegadas s' ha intentat posar un fré á aquestas endiabladas tendencias; pero tot ha sigut inútil.

Las ordres escritas que l' autoritat ha donat perque servissin d' escarment, han servit per fer paperinas.

Y l' autoritat, fins á cert punt, s' ha fet cómplice d' aquestas falsificacions, perque ab los seus escrits s' han cubert los articles falsificats.

Afortunadament—ó per desgracia, que aixó encara está en dupte—hi ha sofisticacions d' altra naturalesa que, si bè son més grossas, perjudican menos, especialment al que no hi tèn res que veure.

En primer lloch hi hem de posar las donas. Ja sè que cridarán y aixecarán una formal protesta; pero tan se val: haig de dirho.

La major part de las donas son falsificadas.

L' una 's pinta 'ls llabis y las galtas.

L' altra 's tenyeix lo cabell.

L' altra 's posa polvos.

N' hi han que portan falsificacions als costats, als darreras y als davants.

Un conegut mèu va casarse bastant de cop y volta ab una noya, en apariencia, extraordinariamente guapa.

Y l' endemá m' ho contava ab las llágrimas als ulls.

—¡Quina desilusiò, amich meu, quina desilusiò! M' han fet un timo matrimonial!

—¿Y aixó? ¿t' han cambiat la dona?

—Precisament... ¿Sabs que ahir vaig casarme ab una noya blanca, grassona, dotada d' una cabellera espléndida y d' unas formas tant espléndidas com la cabellera?

—En efecte.

—Pues avuy m' hi trobat casat ab una dona morena, plena de tacas, magre, calva y sense altra espléndides que 'l gran número de postissos y anyadits que porta sobre

De cassos com aquestos se 'n veuhen cada día.

Y se 'n veurán fins que s' implantí la costum de portar las donas, avants de casarse, al laboratori municipal perque las analisisin.

No 's pensin que 'ls homes siguin de millor condició.

No diré qu' ells se posin pantorrillas artificials ni costats de goma elástica ni protuberancias de roba á sota de l' hermillia

Pero en cambi 's vesteixen d' amich, los enmatlleven cinch duros y al cap de quatre días ni 'ls saludan sisquiera.

Ni 'ls tornan los cinch duros, qu' es lo més sensible.

Un día de la senmana passada se 'm va acostar un pobre.

—¡Una gracia de caritat per amor de Dèu!

—Germá, 'ls temps están molt malots.

—Per poch que pugui, li agrahe: tinch la dona morta á casa y 'm faltan unas quantas pessetas per enterrarla.—

L' apuro 'm va tocar lo cor y vaig donarli alguna cosa.

Peró á la quènta 'l pobre pobre tenia tan poca memoria com inventiva.

Ahir me 'l trobo y 'm torna á deturar.

—¡Una gracia de caritat!

—Dèu vos ampari.

—Es que tinch la dona morta á casa y...—

Y no vaig volguer sentir res més.

¡Vejin quina manera més espantosa de falsificar las donas mortas!

Una de las cosas més subjectas á las falsificacions son las noticias.

No 'n corra una de bona.

Y no ho dich en lo sentit de que siguin desagradables: vull dir que son completament falsas.

Lo porter de la casa hont visch es un especialista en aquest género: si aixís com es porter fós escriptor, seria un novelista fenomenal.

—Elorens... ¿qu' es aquell grupo que hi ha al mitj de la plassa?

—¡Ca, res! Un home que pèga á la seva dona, perque l' ha atrapada ab dos artillers.—

M' hi acosto, examino 'l grupo y m' entero de lo que 's tracta: no hi ha tal dona, ni tal home, ni tals artillers; es lo carretó dels gossos que acaba d' incautarse d' un bull-dock.

Quan se cala foch en algún puesto, ell sempre ho sab; pero no hi ha que fiarse'n gayre: si 'ls diu que 'l foch es á Sant Pere ja poden jurar qu' es á Sant Pau; si 'ls assegura que s' está cremant un magatzem de petroli, tingan per cert que l' incendi es en alguna triperia.

Barcelona está plena de falsificadors de totas classes.

Si van á buscar un metje, en lloch de curarlos los mata.

Si s' entregan á un advocat, en lloch de defensarlos los fa perdre 'l plet.

Y si 's deixan administrar los interessos per un arcalde, se troban desadministrats y sense interessos.

Aquí tenen la Rambla.

Qualsevol se pensaria que allí hi ha un entarugat.

Pues, no senyors: n' hi ha dos. Lo que 's veu y 'l que no 's veu.

Ara gírinse al Parque.

¿Sembla que alló es un siti de recreo, eh?

Donchs no ho es: es un camp hont hi jugan á fer exposicions.

Jo mateix, aquí hont me veuhen, també m' hi trobat falsificat á traició.

M' estava assentat en la mèva butaca de no sè quin teatro.

Al costat mèu hi havia un individuo que 'm semblava una bella persona.

Tot de cop me dirigeix una rialleta y 'm diu:

—Vosté també deu ser de la premsa...

—Si senyor...

—Si no es indiscreció... ¿quin periódich representa?

Jo estava molt de bon humor y se 'm va ocorre respòndreli.

—¿Quin? *El clamor del zapatero...* Y vosté, ¿ahont escriu?

—En LA ESQUELLA.

—¿De veras?

—Si senyor: soch en March.—

Aquí 'm va escapar lo riure.

—¡Miri quina coincidencia!—vaig contestar.—

Jo també hi escrich y també 'm dich March, com vosté.—

Lo bon subjecte prou va ruborise inmediate; pero no 'n vaig fer cas.

¿Quí 'm diu que aquell rubor no era també falsificat?

A. MARCH.

A UN BOIG.

SONET.

Jo t' envejo 'l cervell, ¡ves qui ho diria!
 m' encantas, creume, boig, quan te veig riurer;
 com hi ha món, aixó sí que déu ser viurer
 ab pler, ab goig, ab colmo d' alegria.
 M' admira eixa sarcástica ironia
 de quan, mitj recordant, lo t'eu somriurer
 pinta tant bé aquest món, que fins descriurer
 pot eix infern d' engany y picardia.
 ¡Aquí sí qu' estás bel... devant t'eu, calla
 lo món enter; de tots temut te miras,
 y esclaint eixa histérica rialla
 m' apars geni del bé que, aixís, deliras
 content d' haver trencat la vil mortalla
 y fugit d' aquest món qual farsa oviras.

S. GOMILA.

LO TEATRO ESPANYOL.

«Quan vejas la barba del vehí cremar...»

(Refraan popular).

Després de la catástrofe de l' *Opera cómica* de París, la hecatombe del *Teatro d' Exeter* (Inglaterra).

Sempre succeheix igual. Comença 'l foch per l' escenari sense que ningú se 'n adoni: als pochs moments pren en las galerías altas y alguns minuts després, mentres una part dels espectadors moren triturats entre las empentas ó asfixiats pèl fum, los pochs que poden s' escapan, y contemplan consternats l' edifici, transformat en una espantosa foguera.

Aixó es lo que va succehir á París: aixó mateix es lo que acaba de passar á Exeter, ahont l' incendi ha ocasionat unas doscentas victimas, afegintse una nova página horrible á la llarga historia de las catástrofes teatrals.

Vulga Déu (si es que Déu se fica en aquestas cosas) que Barcelona no haja de plorar un dia per un fet análech, que no serà degut á la falta de avisos, ni de exemples, sinó á l' excés de desidia y á la sobra de contemplacions, per part de qui, més que ningú, té 'l deber de prevenir tant dolorosas contingencias.

Suposo que avuy se farà lo mateix que sol ferse cada vegada que 'l telégrafo anuncia una catástrofe per l' istil: una comissió facultativa recorrerà 'ls teatros é indicarà las precaucions que han de adoptarse y las reformas que s' han de introduhir en lo local: l' autoritat passarà avis á las empresas, senyalant un terme per realisarlas y las empresas respondrán qu' está molt bé, y no farán res, refiantse de que quan venci 'l terme senyalat ja ningú 's recordará de la catástrofe, que ha sigut causa de la inspecció y de las ordres circuladas per la superioritat. La superioritat serà la primera que l' haurá olvidada.

Y aixís anirém tirant un any y un altre, fins que un dia, per no haverla posada en remull á son degut temps, se 'ns cremará la barba.

Casi tots los teatros de Barcelona adoleixen de falta de condicions; casi tots ofereixen algun perill: pero en aquesta materia no n' hi ha cap que pugua disputar la palma al *Teatro Espanyol*, si-

tuat com tothom sab en la part més fonda del interior de la mansana compresa entre 'l Passeig de Gracia, la Gran-via, y 'ls carrers de Claris y de la Diputació.

Construït ab manifesta infracció de las Ordenansas municipals y de la lley d' Ensanxe, que no consenten edificacions en l' interior de las islas d' edificis, ve á ser una especie de ratera, de la qual serían molt pochs los que lograrian escapar-se 'l dia que per desgracia arribés á calars'hi foch. Per compendre lo que succehiria en aquest cas, basta fixarse en lo molt que tarda á evacuar-se (gracias al llarch y estret corredor que l' hi dona ingrés, formant pendent) lo dia que té una mitja entrada. Tots los demás teatros d' istiu tenen eixidas laterals y esbarjo á cada costat: sols lo *Teatro Espanyol* está oprimit per tot arreu entre las macissas parets de las construccions que pèls costats donan á la Gran-via y al carrer de la Diputació y per darrera al carrer de Claris, ab las quals está poch menos qu' enganxat.

Suposem que s' inicia un incendi y que la gent fuig á la desbandada buscant la única sortida possible en direcció del estret corredor que conduheix al passeig de Gracia. Per darrera, ó siga per l' escenari, sumament estret y sempre obstruït y carregat d' objectes, no s' escapa una rata. Per las portas laterals de la platea, los espectadors que ab dificultat arribessen á guanyarlas, se trobarían oprimits entre 'l teatro que aniria cremant com esca, per ser casi tot ell de fusta vella, y las macissas parets de las casas vehinas dels carres de la Gran-via y de la Diputació: se trobarían com si diguessem, entre 'l foch y la paret, impossibilitats de rompre la triple corrent que 's precipitaria per las escalas de la galeria y per la porta del davant y al mateix temps impelits pèls que anessin detrás, pitjant, desesperats, per fugir de la crema. ¿Qué succehiria? Espanta considerarho.

Y dels espectadors de las galerías y dels que busquessen sortida per la porta del davant ¿quants arribarían sans y enters á l' embocadura del corredor? Y dels que hi arribessen ¿quants lograrian atravessarho en tota sa llargaria, formant com forma una pendent?

Per poch que 's consideri, la idea pren en la imaginació un aspecte aterrador. A lo menos jo no puch entrar en aquell teatro vell, construït tot de materia combustible, estret, oprimit, baix de sostre y tot ell de fusta, ab un escenari sense sortida, ab una platea atestada, ab una serie de palcos petits y raquitichs, ab una galeria que té las baranas de fusta, y al fondo de tot ab un paradís que sembla una cofurna; no puch entrar, repeteixo, en un teatro tant mal situat y tant pessimament conformat, sense sentir esgarrifansas.

Y no 'm digan que pot reformarse: totas las obras que s' hi fassan serán paliatius incapassos d' evitar una catástrofe.

Podrá sustituhirse la llum del gas per la llum eléctrica; podrá reemplassarse la fusta per obra; podran aixamplarse 'ls *passillos*, sacrificant algunas filas de butacas y aumentarse las escalas que conduheixen á la galeria y al paradís ó galliner... donchs ab tot aixó no s' evitarán las desgracias, las fracturas de brassos y camas y 'ls aixafaments de tota la persona, en un moment d' alarma.

Aixís com un geperut de naixement, conserva 'l gep tota la vida, lo *Teatro Espanyol*, construït en l' interior de una mansana contra tota lley y tota conveniencia, conservarà sempre la mala

ACTUALITATS.

Després de mitj any, passat sense ploure ni dos gotas, ara ho fa ab tanta abundancia que aviat semblarem granotas.

conformació deguda á sa situació especial y á no poder disposar més que de una sortida estreta, llarga, penosa y á totes llums insuficient.

De manera que lo que hauria de fer l' autoritat seria no permetre que s' hi donessen funcions, y ja que l' autoritat no s' cuida de ferho, las personas que s' estiman la pell, haurían de [abstenirse de assistirhi.

P. K.

DESENGANY!

A MON AMICH J. GOT Y ANGUERA.

Si bè no era bè nè nit tampoch era dia clar, més bè dit, estava núvol y de vuyt eran dos quarts.

Al peu de xica finestra d' un carreró estret y llarch, gratant rênega guitarra, un trovadó enamorat

canta romansas romansos, ab una armonía tal, que fa agafar mal de ventre á tot Déu qu' escolti 'ls cants.

Mes per més que s' escarrassa lo trovador mitj guillat, la finestreta no s' obra ni de vida don' senyal.

Extranya n' es tal tardansa, extranya n' es en vritat puig ni sisquiera 's veu llum... ¡Repeteixo qu' es extrany!

Mes lo cantor no s' arredra, reposa un poch y ¡endevant! torna á gratar l' instrument y torna á cantá ab afany.

Passa una hora, passen dugas y en tan segueixen 'ls cants, mes la finestra no s' obra ni de vida don' senyal.

¡Mes, callém! ¡ja s' obra! sí, s' obra al fi de bat á bat la finestra tan mirada: una noya hi treu lo cap y ab véu dolsa com de merlas diu al cantador d' abaix:

—Ep, drapayre, bon drapayre, ¡á quàn paguèu los draps blancs?

¡Quin desengany! Jo trovaire, al punt me feya matar.

LLUÍS MILLÀ.

LO BENEFICI DE 'N FULLARACA.

En Rafel Fullaraca era fill únich d' un sastret de Gracia, que, com son pare, era també sastre, y tots dos junts sostenían una modesta sastreria al carrer de la Travessera, que 'ls donava lo suficient pera fer bullir l' olla.

Lo pare de 'n Rafel ab parlar de son fill, deya: —Es bon xicot, treballador, obedient, no t' cap mal vici, pero... t' un defecte que no s' d' ahont dimontri li ha sortit; ¡aquesta afició á representar

comedias!... una cosa que á mí, ni anar al teatro m' ha agradat may.—

Y era veritat. En Rafel formava part de totes las companyias de aficionats que se organisavan al Cassino pera donar funcions.

Allí era de veure la seva afició. Ell sol ho feya tot: arreglava la localitat, la escena, caracterisava als altres aficionats; hasta feya de fuster y pintor; com per exemple: ¿Qué faltava algún accessori al escenari? Ja me 'l teniau ensinestrant ab llistons, pastas y paper, y després ab quatre cops de pinzell ho deixava que ni 'n Soler y Rovirosa. Es á dir, era 'l *fac totum* del teatro; y lo que no passava per las sevas mans, li semblava que ja no havia de anar bé.

Tot aixó, si bé es veritat que li valia moltes enhorabonas y aplausos, en cambi proporcionava sérios disgustos al seu pare, hasta 'l extrem de que un dia 'l tingué tant gran, que li causá la mort. Lo fet passá de la següent manera:

Havían de posar en escena la tragedia de 'n Balaguer, *Las esposallas de la morta*: en Rafel estava encarregat del paper de *Romeu*, y tenia un verdader empenyo en que l'obra surtís al pèl. Era á la vigilia de la funció, y trobantse sol á la botiga aprofitá la ocasió pera estudiar lo paper, hasta que, engrescantse per moments, se aixeca; agafa la mitja cana, y encarantse ab lós maniquís de exposar las pessas fetas, exclama:

«¡Endarrera tothom, los qui al martiri la víctima portau! Tots endarrera, manífassers d' un himeneu sacrílech!...»

Son pare, que se estava á la rebotiga, al sentir á son fill que cridava d' aquella manera, surtí tot esbarat y veyentlo ab la mitja cana á la má en posició tan amenassadora y no sabent de que 's tractava, preguntá:

—¿Qué hi ha?... ¿Qué 't passa?

Pero ell sense fer cas de son pare, continuá:

«La vida 'm porti lo qui vol ma vida, quan vinga per ma testa ensangrentada!
¡Veni á mí!...»

—Aquí 'm tens; ¿qué vols? digas—contestá son pare enternit, creyent que se havia tornat boig!

«Sou vell. No lluyto ab vos. Déuxau que lluyten los que sanch més ardent y forsa tenen.»

—¿Pero qui parla de lluytar?... ¡fill meu!... ¡sossegat!—deya son pare espurnejantli ja 'ls ulls. Pero éll sense parar de recitar.

«Ma lluyta ab vos sacrílega sería, que aquí vingui á buscar la esposa mia.»

—¡Ah!... ¡ja ho entench!... aixó es de la comedia,—digué son pare pegantse un cop de má 'l front.—Ja veurás, lo que has de venir á buscar, es lo bagul y anarte'n de casa, que no estich per ximplés... poca pena; no vals tant tú ..

No pogué acabar: un atach de feridura li trencá la paraula, y al cap de vuit dias havia mort.

¿Creuhen que 'n Rafel va deixar lo teatro? ¡Cál lo que va fer sigué vendres la botiga de sastre y establirse de... actor; pero no li aná tant bé com creya, puig que avants de trobar contracta, ja s' havia menjat lo que li produhí la venda de la sastreteria y hasta devía ja no sé quant de gasto al Café de las Delicias, de ahont se havia fet assiduo concurrent, pera criticar allí junt ab los seus companys d' *art*, á n' en Valero, Vico, Calvo y demés pigmeos de la escena.

Pero *por fin*, lo contrataren pera treballar en un teatro del Passeig de Gracia, si no com á primer galan, com á qualsevol de la *turba multa* de la companyia, ab tres pessetas de sou y un benefici.

Aixó del benefici l' omplia d' orgull. ¡Ell fer un benefici! ¡Quina ditxa!... No parlava de altra cosa. En qualsevol conversa li venia bé pera fer surtir la qua del seu benefici. No somiava res més que petacas de pell de Russia, boquillas d' àmbar, rellotjes de sobretaula, caixons de cigarrs de la Habana, espasas y dagas d' época, es dir, tot lo que se acostuma á regalar en semblants cassos.

Y arribá lo gran día. Lo 17 de janer, día de Sant Antoni, era 'l designat pera fer son benefici del, com deyan los cartels, *el simpático actor D. Rafael Fullaraca; quien tiene el honor de dedicar la función á los estudiantes de todas las facultades de esta Universidad.*

Los estudiants li havían acceptat per endevant la dedicatoria, y á més se encarregaren de repartir degudament totes las localitats entre sas familias respectivas y las de las sevas xicotas.

Lo teatro estaria brillant

—¡Quina llástima que no siga tant gran com la Plassa de Toros—deya 'n Rafel—pero bah, de totes maneras sempre 'm quedarán cent duros nets, y qui sab alló dels regalos com anirá, lo jovent es esplendit...

Pero veus'aquí que cap al tart del día senyalat, rebé una noticia terrible capás de fer baixar la bolsa... ó la taquilla del teatro, á cero.

¿Qué havia passat? Qu' un parell de plagas havían fet corre la veu entre 'ls estudiants, de que era una burla dedicarlosi un benefici en lo día de Sant Antoni.

—Aixó es tractarnos de ruchs, deyan, no se ha de admetrer la dedicatoria; hem de fer entendre á aquest senyor Fullaraca que dels estudiants ningú se 'n burla.

Resultat; que tingueren una reunió y acordaren lo retraiment, y que anés tant sols al teatro una comissió encarregada de fer un regalo... de patatas al beneficiat

En Rafel tingué un gran disgust al enterarse dels acorts que se havían pres en la reunió; pero aguantá 'l golpe, y no poguent tornar endarrera, l' únich que feu sigué avisar als municipals perqué evitessin lo del regalo

Inútil es dir lo plè... de vent que estigué 'l teatro.

Tot just havían comensat la funció, quan se presentá una dotzena de estudiants, que 's feren sospitosos per certs bultos que portavan sota 'ls abrichs, y regoneguts, doná por resultat la recullida d' unas quantas arrobas de patatas, que, acabat del primer acte, los municipals las presentaren al beneficiat per si volia aprofitarlas.

Desde aquell día, en Rafel, sempre que devant d' ell se parla de beneficis, procura cambiar de conversa.

RAMONET R.

LLIBRES.

CRIMINAL Y DELATOR, drama catalá en tres actes y en vers, per don Joaquim Roig.—LA PROCURADORA, joguina catalana en un acte, del mateix autor.

—Vol una flor, senyoret?
Miri, 'n tinch de molt bufonas.
—La que 'm donas, no la vull;
la que vull, no me la donas.

Aquestes dugas obras del senyor Q. Roig, antich colaborador de LA ESQUELLA, son una proba patentíssima del progrés que ha realisat y de las bonas disposicions que sempre li hem reconegut.

La versificació es fácil; lo llenguatje, propi dels personatjes que 'l parlan; lo drama té situacions bonicas y peripecias ben combinadas y en quan á la pessa es una verdadera joguina plena de xispa y bon humor.

MUSEO DE LA JUVENTUD.—Ab aquest títol y baix la entesa direcció del reputat escriptor don Manel Aranda y Sanjuan, ha comensat á publicarse per la casa «Viuda de Juan Trilla» una revista senmanal dedicada á la infancia, á la adolescencia y á la familia. Lo text es escullit y propi per l' objecte á que 's destina, y 'ls grabats de lo millor que 's pot veure en publicacions d' aquesta naturalesa.

Com hi dit, surtirá senmanalment, y cada quadern de 32 páginas valdrá 2 rals.

Li desitjém moltes suscripcions.

RATA SABIA.

POETA!

A MON BEN VOLGUT P. G. Y C.

He llegit ta poesia
y 'm dius que t' agradaría
que, pensantmhi una estoneta,
y ab amistat ben compresa,
jo 't digués ab gran franquesa
si 't convindria ser poeta.

¡Poeta!... nom de dulsura,
tot aroma, tot ventura,
delicia, néctar, ¡xarel-lo!

¡quántas bellas anuncia!
¡sembla, quan un lo pronuncia,
que llamineja un carmel-lo!

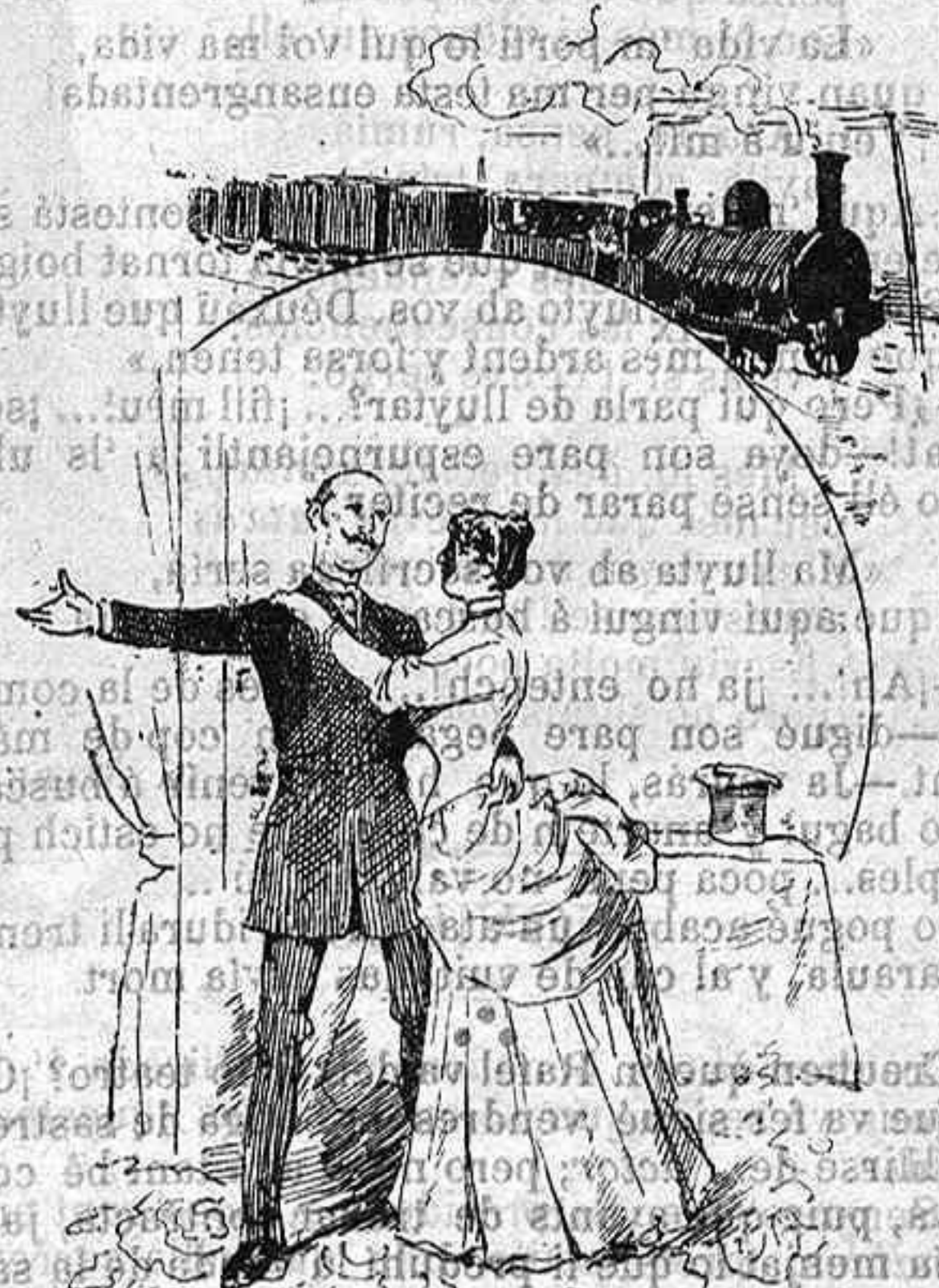
Ab aixó no es pas que 't digui
que lo ser poeta sigui
cosa bona, ni 'l contrari;
sols confesso, y ab rahò,
que lo subjecte en qüestió
es un ser extraordinari.

Com sols compláuret anheló,
te posaré per modelo
un poeta verdader,
perque aixís tú no 't marejis,
y segons lo que 'n ell vejis
podrás mirar si 'n vols ser.

Persona es tant senyalada
que d' entre inmensa gentada,
de confusió y de brugit,
se 'l coneix sense temensa;
ja veus, donchs, que á ser comensa
personatje distingit.

Se deix' creixe per darrera,
espessa la cabellera;
y no lligant tanta ufana
indiferent, ferm y estoich,
remontantse al temps heroich
pren proporcions de romana.

La levita may se renta
y per lo tant sempre ostenta
tant grans condecoracions,
que á creurer tothom s' inclina
que la Societat Benzina
l' ha d' omplir de distincions.

—¡No te'n vajas!—¡Cal la dona
m' ha escrit ja quatre vegadas...
—També á mi 'l marit m' escriu
y li responch que naranjas.

Los pantalons que dú ab manya son de forma molt extranya; mes dech dir, fixantme en ells, que, perque no 'ls acomoda, en lo *Parnaso* son moda los pantalons ab sarrell.

¡Li somriu cada botina «com l' aubada matutina!» ¡es lo somris del desvari del orgull que las abraza, al pensar que son la base d' un monument literari!

En sent l' hivern, no l' atrapa lo fret, perque tè una capa que no li costa pas re, mes tè un dò qu' ell molt li alaba y es que aqueixa capa es blava... los días qu' está seré.

Menja molt y may té bilis: sopa de caldo d' idilis, sonets ab sanfaina russa, cantars ab such que 'ls realsa, odas y liras ab salsa y confitura de Mussa.

Diuhen son forné y son sastre, son sabaté qu' es del diastre y 'ls que 'l tractan del comers, qu' es *fiat* en gran manera y que sempre en sa fal-lera viu esclau de sos *debers*.

Aquí tens, donchs, lo subjecte: mira si 't fa bon efecte son tipo vist de gayrell; y deixant de cosetas pensa que tots los poetas son ni més ni menos qu' ell.

Ara, tú, pensa, rumia, cavila, compara, tría, raciona ab molt salero, mira obstacles y tendencias, deduheix las conseqüencias, y vejas si 't convé serho.

Mes jo, despreciant *ventatjas*, per més que las mevas *ratxas* t' extranyin una miqueta, aquest consell te daría: «Escriu molta poesia, ¡pero no siguis poeta!»

NOY DE LA MARE.

NOVILLOS.

La corrida de beneficencia verificada l' altre dijous va ser lo que solen ser totas aquestas corridas.

Senyoretas en la presidencia, poca gent en los *tendidos*, torets petits, una cuadrilla carregada de bona voluntat y de poca trassa, alguns incidents cómichs y *voilà tout*.

Pero davant d' una funció benéfica la crítics calla... y passa á un' altra cosa.

Los novillos del últim diumenje.

Mès que novillos eran toros de certas pretensions, molta forsa y bonas armas.

Vicentet va donar lo salt de la garrotxa ab una gracia que molts toreros de debó envejarían.

El Manchao es un xicot de porvenir. Seré, laboriós, lleuger, mata ab garbo y trasteja ab molt aplom.

Va descabellar lo tercer toro y 'l públich, ab notoria injusticia, va armar un escándol perque 'l president no concedia l' orella al matador.

En quan al segon espasa, *Taravilla*, poca cosa tinch que dir. De *Taravilla* no dupto que ho sigui; pero per lo que toca á espasa, no n' hi ha de fets.

Los dos toros morts á mans sévas mereixen la palma del martiri: tan se val veure fer pilota com matar toros per en *Taravilla*; es tot hù.

Durant lo tercer toro, 'l públich va tributar una grita espantosa al Artau, perque li semblava que treballava poch.

Los picadors bastant bè: la entrada bona al sol, mitjana á l' ombra. La presidencia molt desigual.

Demá passat, diumenje, gran novetat en aquesta plassa de toros.

Per primera vegada 's presentarà la cuadrilla de *Niños sevillanos*, que capejará, picará, banderillejará y matará sis torets de tres anys.

Sembla que son un xicotets notables y que en las plassas hont han treballat s' han emportat molts aplausos.

Ja 'ns hi veurém.

UN EMBOLAT.

ACUDITS.

Un propietari tracta de fer llogar un pis á un pare de una numerosa familia, dihentli:

— Sr. Agustí, cregui que no 'n trobará un' altra en tot Barcelona que fassi més per vosté.

— ¿Y aixó?

— Es una habitació que tè molts quartos.

— Donchs confitisela.

— ¿Qué vol dir?

— Que ara 'ls quartos no passen.

C. SALAMÉ.

Un geperut á un transeunt:

— ¿Vol fer lo favor de dirme si vaig dret per anar á la Plassa de Catalunya?

Lo transeunt al geperut:

— ¿Vol fer lo favor de dirme si may ha anat dret á cap puesto?

D. BARTRINA CUBINYA.

En una fotografia:

— Me vull retratar per enviá 'l retrato á la xicota; pero, ja veurá, com soch tant lleig, fassa de manera d' afavorirme.

Lo fotógrafo li respon:

— Bè... Lo qu' es jo no hi veig altre medi que retratarlo d' esquena.

A. PALLEJÀ.

Traduhit del francés:

Arriba 'l metje y pregunta á la dona del malalt:

— Ja héu fet lo que 'us hi dit?... Ahir vaig recomenarvos que li apliquessen quaranta sango-neras.

— Senyor doctor, diu la dona, ja ho hem probat; pero no han volgut agafarse.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

6

—Ja es una bona pena aixó d' haver d' anar a *ressibir* l' home cada dia, quan plega del treball!

Pero es aixó; si jo no l' anava a buscar... ¡quí sab á quina hora vindria á casa!

L' avaro que havia sentit la conversa, fá un esforç, s' incorpora y diu á la seva dona:

—Noya, sent aixís, no las paguis á l' apotecari. Y morí.

FRASCUELILLO.

¡Y encare dirán que la quitxalla del dia no sab de aritmética.

—Quans anys dech tenir ara, mare?

—Mira, ahir vas ferne dotze.

Y exclama 'l noy:

—Dotze y onze que 'n tenia l' any passat son vintitres. ¡Gracias á Dèu que ja he passat la quinta!

J. RAMON.

Los d' hivern están ja preparantse pera obrir las portas, arreglant los locals, fent acopi d' obras y organisant companyias.

Sembla que la del Liceo será numerosa y brillant. Pera la inauguració s' ha senyalat lo dia 28 d' octubre, estrenantse l' obra del inspirat Bizet, autor de *Carmen*, que porta per títol *I pescatore di perle*. Lo nom del malograt compositor francès es una sòlida garantia del èxit que alcansará sens dupte la nova ópera.

A *Romea* també s' está treballant activament pera obrir la temporada 'l dia 23 d' aquest mes. La empresa té en cartera una infinitat d' obras d' autors molt coneguts, sent probablement la primera que s' estrenará *La bruixa*, del popular Soler (Pitarra).

Y entre tant, los teatros d' istiu comensan ja á entrar en lo periodo d' agonía.

ESPANYOL.

Algún benefici, lo debut de la *Urbiniatti*, l' estreno de la *Gilda de Guascogna*—obra ja representada en castellá ab lo títol de *Gileta de Narbona*—y parin de contar. La companyia Tomba pot ja prepararse per baixar á la *idem*.

NOVEDATS.

Vico y Calvo ó Calvo y Vico s' han ja despedit del públich. L' última funció va ser una verdadera manifestació de simpatias envers los dos aplaudits artistas; manifestació sens dupte merecida per la seva laboriositat y per l' empenyo que durant tota la temporada han posat en complaure al públich y donar varietat als espectacles.

Sembla que ara passarà á funcionar en aquest teatro, durant l' hivern, la companyia catalana-castellana, que capitanejan lo senyor Tutau y la senyora Mena.

TÍVOLI.

Ab la popularíssima ópera espanyola *Marina*, ha debutat últimament en aquest teatro la senyoreta Rebull.

No es una tiple de primera forsa, pero es una artista simpática y que val.

Veu bonica, agradable; ben timbrada; notas claras y llensadas ab molta afinació; la senyoreta Rebull farà carrera. La nit del seu debut lo públich va demostrarli 'l seu agrado prodigantli entussiasmas y repetits aplausos y demanantli la repetició de alguna pessa.

Lo tenor Serrano bè, com sempre. En Pinedo y l' Hidalgo al pé.

Los coros ben ensajats y l' orquesta ben dirigida.

En resúm: una *Marina* que Dèu n' hi doret.

Dimars, benefici del nen Felipet Cereceda: una vetllada molt divertida y la mar d' aplausos pèl aixerit y microscòpich artista.

CIRCO EQUESTRE.

Los espectacles d' aquest local continuan sent variats com sempre; pero tot palideix davant dels lleons de Mr. Seeth. Lo públich no 's cansa d' anarhi, y encara que davant d' aquellas fieras un hom' no se sent gayre tranquil, l' afany de veure la calma y l' aplom ab que 'l domador las tracta, pot més que tot. La veritat es que las gabias son sòlidas y ben disposadas y que, á pesar dels temors d' alguns pussilánims, no hi ha res tan impossible com la evasió d' un d' aquells lleons.

Ademès, es lo que deya un:

—Encara que s' escapessin y ¡qué! Mr. Seeth los cridaria y 'ls animals tornarian á entrar á la gabia pèls seus passos contats.—

CATALUNYA: ELDORADO.

Sembla que l' autoritat ha prohibit lo ball *Mabelle en 1869*.

Ja ho veuen: los que manan no volen que 's balli, sinó quan ells nos fan ballar.

N. N. N.

LAS DUAS FLORS.

A UNA NENA.

Dessota d' un marge estavan
duas floretas hermosas;
de sa soletat joyosas,
res en lo món envejavan.
Per la brisa acariciadas
solas, soletas vivían
y juntas las flors creixían
com las perlas amagadas.

Un dia la més galana
d' aquellas duas floretas
va dir: —De viure soletas
ja estich cansada, germana.
Jo voldria que 'm treguessin
per trasplantarme á un jardí
y que un cop plantada allí
las altres flors m' envejessin.—

Al acabar de dí aixó
d' allí va ser separada;
la floreta fou trencada
per las mans d' un cassadó.

Corrent pèl bosch tot lo dia
sense arrel y sens frescura,
la flor vejé ab amargura
que per moments se pansia.

¡Tot aixó l' orgull reporta!
Lo cassador va mirarla;
no fent ja goig va llensarla...
la floreta ja era morta.

Si vols viure y vols sè hermosa
no abandonis may ta sort,
pensa que 't pot dú á la mort
lo ser d' altres envejosa;
y recorda á la vegada,

DESPEDINTSE DEL MASOVER

—Sobre tot, Badó, ojo ab lo celler. Vigiléu que no m' hi entrin lladregots, perquè 'l vies molt llaminer.
 —No passi cuydado, don Milio; al celler no hi entrarà ningú més que un servidor y la mèva dona.
 —Millor seria que no hi entressiu ni vosaltres.

si ta sort te desespera,
 que val més viure soltera
 que ser d' altres maltractada.

J. GOT ANGUERA.

Lo consell general del «Centre català» ha publicat un document suscrit pèl sèu president don V. Almirall, que ha produhit viva impressió, obrint los ulls á molta gent qu' encara 'ls tenia tancats, y demostrant que la projectada *Exposició universal* es una broma de mal género, que 'ns ha de costar molt cara, si no 's tè 'l bon acort de deixarla corre.

En lo citat document hi ha datos tremendos y abrumadors.

Es precis ser arquitecto de las gabias, del Parque ó arca de primer, per no exclamar, després d' haverlo llegit:

—¡La exposició es impossible!

Parla de las quatre poblacions que últimament han celebrat exposició universal, Londres, París, Viena y Filadelfia. En totas ellas hi ha un número de habitants que supera de molt á la població de Barcelona. Aquí 'n tenim 244,263 y á Filadelfia, la més petita de las quatre capitals citadas, n' hi ha prop d' un milió.

Pues bè: únicament dugas d' aquestas exposicions han tingut bon éxit: las altras dugas, económicament parlant, han sigut un mal negoci.

Y aixó que la concurrència va ser numerosa y bons rendiments los de la entrada.

A la de París van assistirhi 8.805,981 personas.

A la de Viena 6.740,500.

Y á la de Filadelfia 9.789,392.

¿Qué tal? ¿Hi vindria aquesta gent á la de Barcelona?

¡Pobres de nosaltres! Y sobre tot ¡pobres d'ells si vinguessin! ¿Ahont s' allotjarían? ¿sota 'ls ponts de la riera de 'n Malla?

Lo document es terrible y decissiu. La exposició universal de 'n Rius y Tàulet es un somni irrealisable.

Si 's fá será un fiasco, un desastre y un gep que may més nos traurem de sobre.

Los interessos de la cantitat que 's' hauría de gastar per arealisarla, ascendirían á *set ó vuit cents duros* diaris; *set ó vuit cents duros* que Barcelona hauría de pagar perpétuament, *cada dia*.

¿Qué 'ls sembla?

Ni la importancia de Barcelona, ni las vías de comunicació que á ella afluheixen, ni la organizació y número de las sévas fondas, ni l' estat general del país nos permeten intentar una empresa de la magnitud d'una exposició universal...

Señor alcalde mayor
llegeixi aquest document
y després, incontinent,
dimiteixi, per favor!

Demá *La Campana de Gracia* publicarà un número destinat á fer furor.

A més del original polítich de costúm y de la caricatura indispensable, contindrà una extensa relació del triple assassinat comés pèl célebre Pranzini al carrer de Montaigne de París, lo seu retrato, los de las tres victimas y una gran lámina representant l' acte de la execució del famós criminal, á la plassa de la Roquette.

De *campanadas* com aquesta no se 'n senten gayres.

La naturalesa está completament insubordinada.

L' un dia pedrega y 'ns trenca tots los vidres dels balcons.

L' endemá cauhen llamps que matan algunas personas.

Al dia següent vé una ventada que derriba parets y arbres.

Ja no més falta que l' Exposició 's tiri endavant, perque la catástrofe siga complerta.

Sobre la sopa.

Y no la sopa boba.

Si volen menjarla bona y sustanciosa, servéixinse del *Glutenoide-Tonijuan*. Es una pasta agradable, nutritiva y sumament económica.

Jo ja predico ab l' exemple: á casa no se 'n gasta d' altra.

La Sarah Bernhard ha anat á Lourdes.

Ja sabia jo que á Lourdes s' hi representavan comedias; pero no 'm creya que prenguessin part en la execució artistas de tanta valia.

Un xicot de quinze anys, un d' aquests días s' encara ab un municipal y li diu:

—Acabo de sortir de la presó, he anat á trobar al meu pare y no m' ha volgut rebre... No sé que tinch de fer... Agáfim ó 'm mato.

Lo municipal va conduhirlo á la comandancia.

La situació de aquest xicot era apurada. Explicá que 'l seu pare vivía amistantat; que ignorava 'l paradero de la seva mare: que si á ell l' havían dut á la presó no era per cap delictes, sino per anar perdut pèls carrers, y que al sortirne son pare li havia donat 5 pessetas dihentli:—Arréglat com pugas, que aquí casa no 't vull ni 't necessito.

—Escolta ¿no podrias treballar? va preguntarli 'l comandant de municipals.

—Traballaría, respongué; pero no tinch ofici y ademés ¿quí 'm voldrá pendre, quan sápigas que surto de la presó?

Com aquest minyó alguns deurá havern'hi á Barcelona.

La necessitat y l' abandono serán los primers grahons de l' escala que porta á la presó. Allá farán lo seu aprenentatje. Ne sortiran per tornarhi, y de visita en visita acabarán per tenir com á únich domicili legal los establiments penitenciaris, si es que algun dia no 's decideixen á cambiar lo género cómic pèl género trágich, que llavors la cosa acaba de un' altra manera.

Y tot per falta d' establiments benéfichs, ahont los noys abandonats pegan presservarse y garantirse contra 'ls efectes perniciosos de son mateix abandono.

Escoltin ¿no valdria més que 'l ciudadá benemérit, en lloch de dedicarse á fer Exposicions de per riure, consagrés los seus esforços y una part dels diners de Barcelona, á presservarnos de aquestas *verdaderas exposicions*?

Los guardas de consums han estrenat un nou uniforme.

Desde fa molt pochos días hem vist ressucitat un vestit que ja creyam desaparecut per sempre.

Los punxa-sarrias, per obra y gracia del sastre, han quedat convertits en cipayos.

No sería estrany que al mateix temps se ressucités aquella célebre cansó:

«No hi ha ganduls al mon» etc., etc.

La comissió executiva de la Exposició s' ha dirigit á las empresas dels ferrocarrils demanant rebaixa en lo préu de transport de las mercancías destinadas á la Exposició.

Y aquesta es l' hora que cap de las empresas ha tornat resposta.

¿Es descuit? ¿Es despreci? ¿Es desitj de negarse á lo sollicitat?

Ni desitj de negarse á lo sollicitat, ni despreci, ni descuit... Es simplement que las empresas dels ferrocarrils no s' ocupan més que de las cosas serias.

Uns carnicers de Sevilla han sigut condemnats á un any y un dia de presó correccional y 200 pessetas de multa, per vendre carn de burro.

¿Quants polítichs hi ha que haurían de anar á presidi per tota la vida!

Perque bèn mirat no fan més que comprar y vendre carn de burro.

Un periódich pregunta:

¿Es cert que 'l cos de Bomberos havia demanat dos mil metros de manguera, adjuntant lo corresponent plech de condicions per la oportuna subasta?

¿Es cert qu' en lloch de subastarho, se contra-

CONSEQUÈNCIES DELS ENTARUGATS

Dolors reumàtics, uneros, camas y brassos trencats: vels'hi aquí las conseqüències que han dut los entarugats.

taren los metros de manguera directament a un amich del ciutadá benemérit, sócio del Cassino de la Plassa Real, per anyadidura?

¿Es cert que, per evitar la subasta, el pedido total que importava una quantitat respectable, va dividir-se en varios pedidos petits?

Si tot aixó es cert, haurá succehit lo de sempre.

A las precaucions de la ley per evitar cofis y mofis, a la formalitat administrativa, y a las bonas apariencias, l' Ajuntament los hi haurá fet un corte de mang.....ueras.

¡Quin capellá més cayo sería 'l rector de Quenard!

Los tribunals francesos acaban de condemnarlo a una pila d' anys de presó ¿per qué dirían? Per una cosa molt senzilla.

Lo bon home 's dedicava a falsificar bitllets de ferrocarril, a fi de viatjar gratuítament.

Lo rector de Quenard procedint de aquesta manera feya la guerra a un enemich.

Enemich acérrim de la civilisació moderna, ell devía dir:

—Si tots los passatjers fessen com jo, 'ls carrils haurían de plegar.

Sembla que una de las instalaciones de la Exposició universal del Parque que més han de cridar l' atenció, será una vidriería de Venecia que treballará a la vista del públich.

Proposo una gran idea als propietaris de la vidriería.

Proposo la construcció de una escaparata per tancarhi a D. Francisco de Paula.

La mateixa vidriería pensa exposar una aranya monumental.

¿Aranya y monumental?

¡Ah, ¡ja entench!

Un facsimil de 'n Serrano Casanova.

Projectes municipals.

Se restaurará l' históric saló de Cent.

Preu de la restauració: 100,000 duros.

Vaja, ja ho diu la historia: totas las restauracions surten sempre molt caras.

Item més.

Se construhirá en la casa municipal una gran escala de honor, que costará la friolera de 10,000 duros.

L' escala farà furor. No hi haurá cap regidor.

ni cap qu'empanyi bengala, que no trepitji 'l honor quan trepitji aquella escala.

L' historia de certa casa del carrer de Petritxol mereix passar a l' historia.

Intentava 'l seu propietari verificar en ella una reforma renyida ab las ordenansas municipals y van donarli carpetasso.

L' home veient que no passava 'l bou per bestia grossa, presenta uns nous planos, més ajustats a la ley, y després del corresponent expedient li son aprobats.

Peró al anar a recullir lo permís, en lloch dels planos últims li entregan los primers, degudament firmats, y 'l propietari, treballant de nit y de dia realisa l' obra projectada, a las barbas del Ajuntament.

AVENTURAS D' UN POLISSON.

Ell y ella viatjavan per divertir-se. Cansats d' estarse á Oviedo, agafan lo tren y s' encaminan á Madrid.

Pero al arribar á la primera estació, ella llensa un crit angustios:—¡M' hi descuydat lo polisson á Oviedo!—

† Dintre 'l polisson hi duyan bitllets de banch per valor de nou mil duros.

¡Oh, fortuna! L' amo de la fonda es un home honrat, y 'l polisson está intacte, ab los nou mil duros á dins.

¡Gloria al polisson!

Quan aquest va adornarse'n, l' obra estava terminada.

L' Ajuntament s' ocupa del assumpto.

Y de la discussió resulta que alló de haverse firmat y entregat un plano per altre no havia sigut més que una petita equivocació.

¡Si será també per equivocació qu' en lloch d' oficinas, á cala ciutat no hi ha més que un manicomí!

En aquest cas, D. Francisco, fassa una cosa: abandoni la vara y que la empunyi 'l Doctor Giné y Partagás.

Ja tenim regidor á en Milá y Pi.

Proclamat y anulat sucesivament quatre ó cinch vegadas, al últim entrarà al Saló de Cent fent tamborellas.

Ja tè rahò un méu oncle que no 's fica en res y 'm diu sempre:

—Creume noy, en aquest mon tot es una farsa, fins las elecciones de regidors.

Aixís com hi ha una Gramática parda, hi ha una Historia natural parda també.

Dos exemples:

Zoologia.

—¿Quín es l' animal més adicte al home?

—Lo gos.

—No senyor; la sangonera.

Botánica:

—Quina es la planta més sensible?

Ell agafa las camas y cap á Oviedo falta gent... ¡Si trobará 'l polisson! ¡Si no 'l trobará!...

LLIBRERÍA ESPANYOLA.—RAMBLA DEL CENTRO, 20, BARCELONA.

LO POT DE LA CONFITURA

PER **C. Gumá**
1 cuaderen en 8.º, Ptas. 0'50.

LA GRAN VIA

Revista madrileña cómico-lirica, fantástico-callejera en un acto y cinco cuadros. Letra original de *Felipe Perez y Gonzales*, música de los maestros *Chueca y Valverde*.

Décima tercera edición, reformada y adicionada con el cuadro nuevo **BAZAR DE JUGUETES**, 1 cuaderen en 8.º á Ptas. 1.

Almanaque festivo

para 1888

1 tomo en 8.º con grabados y una cubierta al cromo, Ptas. 1.

LA CARCAJADA

Almanaque para 1888

1 tomo en 8.º grabados intercalados y un cromo en la cubierta. Precio 1 peseta.

OBRAS

DE

EDUARDO LOPEZ BAGO.

Plas.

LA PROSTITUTA, novela médico-social, quinta edición corregida, 1 t. 8.º . . . 3

LA PÁLIDA, novela médico-social (2.ª parte de *La Prostituta*), 1 t. 8.º . . . 3

LA BUSCONA, novela médico-social (3.ª parte de *La Prostituta*), 1 t. 8.º . . . 3

LA QUERIDA, novela médico-social (4.ª parte de *La Prostituta*), 1 t. 8.º . . . 3

EL CURA, (caso de incesto) novela médico-social, 1 tomo 8.º . . . 3

EL CONFESONARIO (satiriasis) novela médico-social, (2.ª parte de *El Cura*), 1 tomo 8.º . . . 3

LA MONJA, novela médico-social, (3.ª parte de *El Cura*), 1 t. 8.º . . . 3

LA SEÑORA DE LOPEZ, (primera parte de *La mujer honrada*), 1 t. 8.º . . . 3

LA SOLTERA, (2.ª parte de *La mujer honrada*), 1 t. 8.º . . . 3

CARNE DE NOBLES, 1 t. 8.º . . . 3

LOS AMORES, obra entretenida, 1 t. 4.º . . . 6

SAFO, costumbres de Paris, traducción de la novela de Daudet, 1 t. 8.º . . . 3'50

LUIS MARTINEZ EL ESPADA, costumbres de la torería, 1 t. 8.º . . . 3

LA LETRA L.

POR

PAUL DE KOCK

1 tomo en 8.º con cubierta al cromo, 1 peseta.

CAROTIN

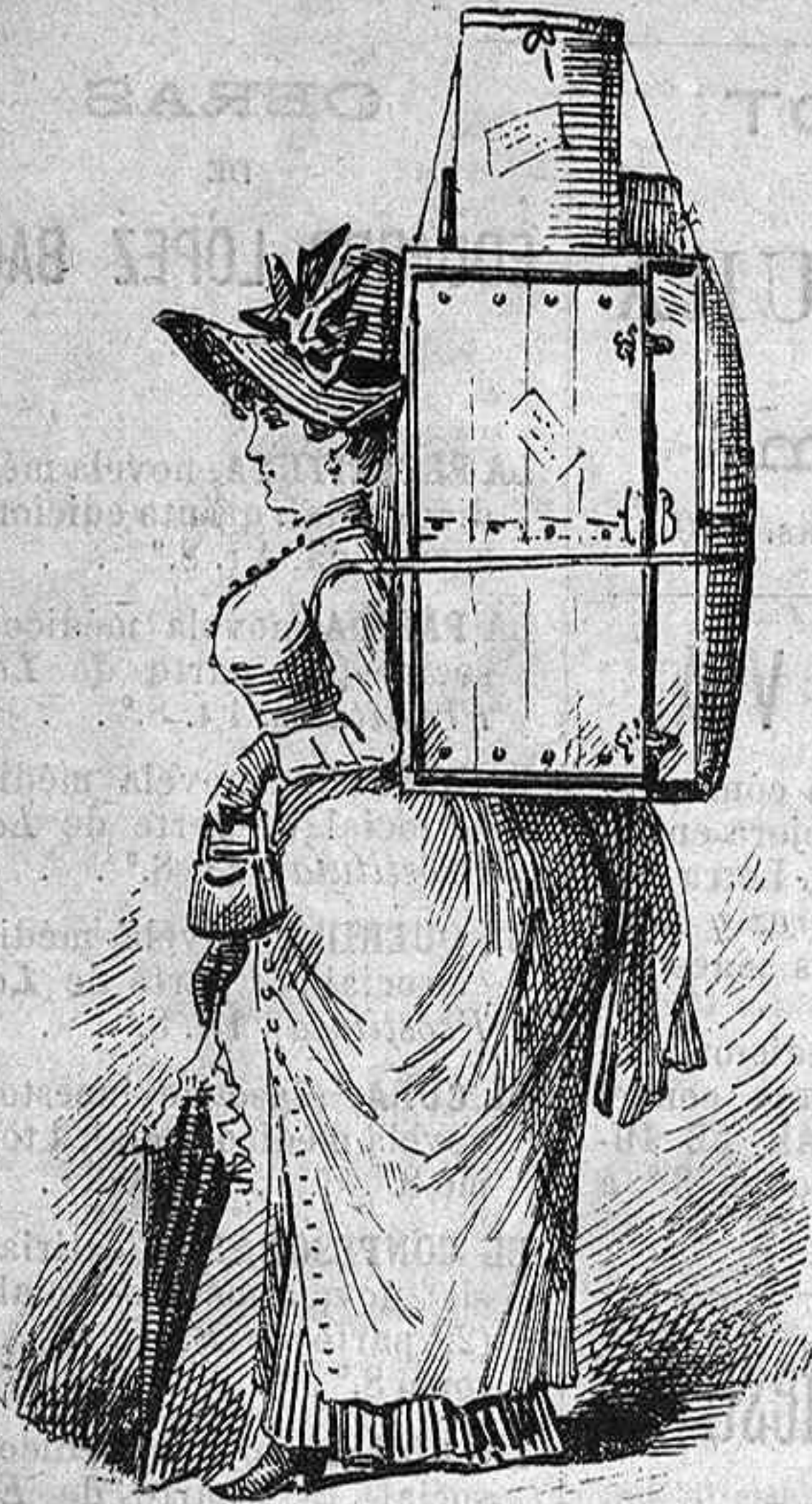
POR

PAUL DE KOCK

1 tomo en 8.º con cubierta al cromo, 1 peseta.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responem de extravís, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgan rebaixas.

UTILITATS DEL POLISSON.

A las donas que ho entenen lo viatjà 'ls surt molt barato, pues, gracias als seus darrereras ellas poden durse 'l fato.

- La sensitiva.
- No senyor; la planta del peus.

Una màxima:

«Lo talent del home s' aprecia quan parla; lo talent de la dona s' aprecia quan calla.»

Copia literal de un certificat de un cert arcalde de un cert poble del partit de Tremp, que copió del *Eco del Pallàs*:

«N. N. Alcalde Constitucional... Sertifico que esteben N. y N. Natural y besino de este pueblo. Yo no tengo Res que di Con el me aubedesido siempre que lai mandado.

Y para que Conste Firmo el presente en... 16 Junio de 1887. el Alcalde N. N.»

Ja ho véu D. Francisco, encare hi ha arcaldes que fan riure més que vosté.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ca-ma-rot*.
2. ANAGRAMA.—*Carme-Crema*.
3. MUDANSA.—*Nana-Nena-Nina-Nona*.

4. TRENCA-CLOSCAS.—*California*.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cabredo*.
6. CONVERSA.—*Agustl*.
7. GEROGLÍFICH.—*Mitj món se 'n riu del altre mitj*.

XARADAS.

I.

Un día anava á la *hu-tres* de una *dos-quatre* molt gran una *tres-quatre*, y saltant va caure dintre de un brés. L' *una-dos*, que la *total* l' hi va cridá la atenció va veure al séu infantó tot llastimat de baix dalt; y no tenint altre cosa qu' una *quart-prima*, á la má, sens reparar l' hi tirá, pero no va ser ditxosa.

PEPET PISTRINCH Y CAMP.

II.

Ma *primera* n' es vocal; *segona*, preposició; *tersa*, nota musical y 'l diumenje á la estació vaig anar ab la *Total*.

J. M. (REUS).

SINONIMIA.

Es molt *tot-D.ª Total*, puig ahir sortint de missa va donar la gran pallissa á la filla de 'n Pasqual.

MUI XERRAIRE.

CONVERSA.

- Ola Pep ¿qué tal la Sila?
- Cayota com sempre, Anton.
- Diu que fa temps que festeja.
- Desde la festa major.
- ¿Y de qué fa 'l séu promés?
- De lo que havem dit tots dos.

JOSEPH MONTES.

TRENCA-CLOSCAS.

PESCA RALS DE LA SABATERA.

Formar ab aquestas lletras lo títol dé una pessa catalana.

QUIMET T.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6.—Ciutat de Catalunya.
- 1 4 3 3 6.—S' usa molt per la classe pobre.
- 3 6 5 6.—Animal acuátich.
- 6 5 6.—Nom de dona.
- 3 2.—Nota de música.
- 1.—Consonant.

VOCAL DEL PROGRÉS DE REUS.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que anantli trayent cada vegada una lletra del darrera dongui 'ls següents resultats: Carrer de Barcelona.—Utensili de manyá.—Lo que no es bó.—Part de la persona.—Consonant.

SABI SALOMON.

GEROGLÍFICH.

×

LO LO
P LO LO B
A R C
O O O O

R. T. DIPLOMÁTICH.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.